

MAGYAR KURIR.

Nr. 8.

Indult Bétsből, Pénteken, Július' 25-dikén, 1828.

B é t s.

Olly kegyetlen szélvész dühösköde itt a' mult Vasárnap, melly estveli kilentz óra tájban villámással és égi háborúval kezdődött, a' [mellyhez hasonlót 1807 óta ezen főváros lakosai nem értek. Ez itt több órákig tartván felette sok kárt tett, és nem tsak a' kerti fákat öszvetörte, a' meghagyottakat gyümölcseitől megfosztotta; hanem a' városban 's külső városokban a' házakban is tetemes károkat tett, leszórván sokakról fedelceiket, 's kéményeiket. Ez a' dühös orkán annyival több szomorú eseteket okozott, mivel a' nép ezeneként szokott innen a' városból Innepi napokon a' mezőre 's falukra kijárni, hogy egész héli ülő foglalatosságai után magát a' járás-kezelés és mulatás által felderíthesse. A' kiket tehát ezek közül a' szélvész útjokban kapott, nem keveset szenvedtek, mivel annak ereje a' kotsikat is selforgatta, és az út mellett lévő nagy fákat vagy gyökerestől kitekerte vagy derékban ketté tördelte.

O l á h O r s z á g.

Bukarestből Jul. 7-dikén és 11-dikén költ tudósítások szerint, ott a' pestis napról napra tovább terjed. Az egészségre ügyelő tisztli kar minden kigondolható eszközöket elővett, hogy azt elnyom-

hassa; az mindazáltal, minden kemény rendelések és szoros vigyázás mellett, már körül belől lévő vidékekre is kihatott. Sok helyeken kórházak állíttatván, azokba háromszáz familiánál többen zártattak bé, és magában Bukarestben is szint ennyi familiák vagynak elzárva szoros vigyázat alatt. Ó Felségének az Orosz Tsászárnak világos parantsolatjára a' fővárosban minden törvényszék tartó házak bezártattak, és az is keményen megtiltatott, hogy akárminémű gyűlések vagy olyan szertartások essenek, a' hova az emberek többen öszve szoktak seregleni.

G ö r ö g O r s z á g.

Pórosz. Az Elölülő Május 31-kén ki-hirdettette az Országban, hogy Orosz Ország háborút izent a' Portának. De a' Görögök ebből semmi hiú reménységet ne vegyenek magoknak Görög Ország jövő sorsa eránt; mivel az úgy fog maradni a' mint a' Londoni Jul. 6-diki Tractatusban megállítattott. — Ugyan ezen hirdetésben az is megemlíttett, hogy az Orosz Tsászár kész pénzbeli segedelmet adott az Ország sürgető szükségere, 's hasonló segedelem várattatik az Anglus és Frantzia Udvaroktól.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona Jun. 27-kén. A' mái Ujság levél azt mondja, hogy Generális

Povoá Jun. 24-kén hosszas kemény hartz után a' Pártosokat (az Oportoiakat) megverte, és Coimbran túl néhány járásra vissza űzte. — Az Anglus Követ Lamb Ur igen hathatós és kemény előterjesztést adott be az Udvarnak az Anglus jussok fenntartásáért. Melyre egy Anglus Obersternek Doyle Urnak elfogattatása adott alkalmatosságot. Doyle Ur el volt áruiva, hogy az Oportói felkelt Katonasággal titkos egyetértésben van. Az Anglus Követ előterjesztésére D. Miguel azt felelte: „Ezt a' Doylet én magamra veszem, én fogok erről felelni“ — Az itt lévő Anglusok megkérték Lamb Urat, hogy Oberster Doylet haladék nélkül állíttassa törvény szék elébe, és ne engedje tömlötzben tartani. Mivel azon törvények, a' mellyeknek színe alatt az Oberster elfogattatott, tsupán öt napi fogságot engednek meg. Most pedig a' törvények trutzizára szinte egy hónapja, a' miolta Doyle Ur, a' ki hajdan Portugallia mellett kész volt vérét ontani, titkos tömlötzben szenved. — Minden pillanatban azt várják, hogy Lamb Ur hajóra ül 's Lisbonát ide hagyja.

Oporto. Jun. 29-kén. A' Constitutionalis seregek Fő Hadi szállása Oporto és Aveira közt van. Az Angliából visszafért Generalisok Jun. 26-kán érkeztek meg, ugy mint Generalis Saldanha, Villaflor, és Palmella Urak. Mind a' hárman egyszerre a' Hadisereghez utaztak. Itt maradt Generalis Stubbs. — Jun. 24-kén a' Lisbonának nyomuló Előtsapat Vougába vissza vonult. Hihetően gyengének érezték magokat a' D. Miguel Generálissával (Povoával), a' ki ellenek egész erejével ki ment.

Több Frantzia és Anglus Ujságok egyezőleg írják, hogy a' Constitutio és Don Pedro mellett felkelt Portugallusok

dolga igen rosszszül megy. Oportóban a' felállított katonai Kormánysszék igen nagy zavarodásban vagyon; minthogy a' Constitutionalis sereg, mind a' mellett is, hogy igen jó hadi fekvése volt, a' Vouga mellett keményen megverettetett. Az ütközet Jun. 28-dikán esett, a' hol a' Constitutionisok felette gyáva módon visellék magokat. Mert mihelyt az ellenség feléjük közelített, fegyvereiket elhányván megfutamodtak. Ennek következése a' lett, hogy Dom Miguel hadi serege, kivált a' lovasság rajtok ment 's közülök igen sokat vagy levágott vagy megsebesített. Ugyan ez nap Jun. 28-kán Stubbs Generalis minden hadi népet öszveszedett Oportóban 's azokkal a' táborba sietett, hogy a' Constitutio védelmező seregnek segítségére lehessen; de azok már akkor széllyel verettek; 's megértvén Saldanha Generálistól, hogy lehetetlen volna a' szaladókat már többé rendbe hozni; Stubbs Generális is vissza fordult Oportóba.

Legújabb tudósítások szerint, mellyek Jun. 30-dikáról hozzánk érkeztek; azt a' parantsolatot adta ki ez nap Stubbs Generális, ki azon városnak Kormányozója, hogy minden fegyverfogható nép azonnal öszvegyüljön: de már késő. A' mint írják: a' Don Miguel seregének előljáró tsapatjai már Oportóba be is mentek. — Egy igen jeles és próbált vitézt vesztettek el a' Constitutio védelmezői a' feljebb leírt szerentsétlen ütközetben. Ez Gróf Taipa Generális; a' ki legközelebb Londonból gőzhajón ment Oportóba. Midőn ez látta, melly gyáva félclem fogta el a' Dom Pedro ügyét védelmezni kívánó sereget, haragjában szinte magán kívül volt és a' miatt elméjében is megháborodott. — Az Oportóban lakó Anglus familiák, kik ott számosan vagynak, mind a' kikötőhelyben lévő Anglus hajókra vették magokat.

Brasília.

Rio Janeiro. A' békesség Brasíliában és Buenos-ayres közt nem akar meg készülni. Monte-Video bírásán nem tudnak az alkudozó Felek megegyezni. Fraser Ur (az Anglus Követtség tagja Rio Janeiroban) el utazott a' tsata piatzra, hogy mind a' két részről való Generalisokkal személyesen beszélhessen. A' két ellenséges tábor Rio-Grande tartományjában fekszik. A' Tsászárnak több gyalog hadi népe van mint a' Buenos-ayresieknek: ellenben ezek erősebbek a' lovassághan.

A' Portugalliai váratlan dolgok híre nagy mozgásba hozta az egész Fő várost. A' Ministerek több ízben tanácsot tartottak a' Tsászár előlülése alatt. Még olyan formát is beszélnek, hogy Hadi sereg fog Portugalliába menni, mellyet maga a' Tsászár akar Európába vezetni.

Rio Janeiro. Május 18-kán. Ez előtt harmadnappal érkezett meg ide Portugalliából egy Hájó, melly 44 nap alatt jött ide a' Douro vize torkolatjától. Ez hozta meg a' Tsászárnak a' Portugalliai dolgok hírét. A' Tsászár felette meg boszszonkodott az Ötse magaviseletén, több ízben Kabinét gyűlést tartott, 's leánya jussainak feltartása eránt bizonyosan illendő eszközökhöz fog nyúlni. Ha háború nem volna Buenos-ayressel: könnyen megeshetnék, hogy Hadi sereg menne Európába. — A' Brasileiro Censor nevű Ujság levél Máj. 15 kén ezt írja „D. Miguel Infans a' Követek házáat elosztatta. Az Oszlato-Végzésben újabb Választásról beszélt, talám a' Lamego-i Rendek választásáról. Marquis G. Haves-t a' határon várják, ő lesz Ország Fő Kommandirozója. A' D. Miguel követői ahoz vannak közel, hogy öt határtalan Királyját kiáltásák ki. Oh Canning! Canning!! —“

Déli Amérika.

Lima. Jan. 1-ső napján. Itt egy nagy Őszve esküvés fedezettett fel, mellynek tzelja, eredete és kiterjedése a' nép előtt még nints tudva. Egyedül a' Bírák tudják, mi tzelből állottak Őszve a' békételenek: de hogy kinek (Bolivárnak-e', Godónak-e', vagy Santakrunak) a' barátjai szerzették, azt még nem tanullhatták ki. Mi tsak ennyit tudunk, hogy Karátson éjtszakáján számos Haramják (többnyire Indusok, kik a' mult háborúban mint Guerillák szolgáltak) hármával négyével a' városba belopodván a' főbb emberek házára rámenni, és iszonyú mészárlást akartak véghez vinni. Abban az esetben pedig, ha ezen gyilkos tzelte végre nem hajthatnák: az Indiai sereghez, melly egy Makhaka nevű Inka vezérsege alatt áll, szándékoztak futni. Bizonyosan meg gyilkoltattak volna a' Congressus minden tagjai és Lima útszáin vér folyt volna; ha ezen Őszveesküvés jókor fel nem fedezettett volna. Az Őszve esküdtéket annyival könnyebben el lehetett fogdosni, mivel széllyel oszolva — hogy szembe ne tűnjenek — hármával négyével jöttek be a' városba. El fogták Vidaurret is és Ninavilkát, mint fejeit az Őszve esküvésnek; kik között amaz mint a' Panamai Congressus híres Oratora emez (Oberster, 's született Indus) mint a' Fejérek engesztelhetetlen ellensége, esmeretes. Ninavilkát már egyszer mint pártost Bolivár is halálra ítélte; de később megkegyelmezett neki. A' több elfogott Őszveesküdték esmeretlen nevéek. — Egyébaránt a' közönséges vélekedés azt hiszi, hogy a' főbb Indusok mind tudták a' városban az Őszve esküvést, 's hogy annak tzelja az Indusok régikedves planumának kivitele az az minden Fejérek felmészárlása és egy Indus Or-

szág felállítására lett volna. Vidaurmet csak eszközül vették volna fel e' szerint magok közé, hogy tzeljokat segítse kivinni. De különben mihelyt a' kívánt véget el érik vala, ötet is kegyelem nélkül ki fogták volna végezni. Most tsendességben van a' város. Azt meg kell vallani, hogy ha a' Fő hatalmat az Indusok valaha kezekre keríthetik minden Európai származású lakosok oda lesznek. Mert ezekben most is meg van a' régi gyűlölség a' Fejérek ellen. Vidaurre igen bátornak mutatja magát a' fogásban.

Mexiko Május 8-kán. Guatemala és San Salvador Megyékben kiütött a' Polgári háború. A' Guatemalai seregek minden érzést levetkeztvén, pusztítanak 's gyujtanak minden felé és még az Aszszonyokat 's gyermekeket is megöldöklük. A' San Salvadori Generalis (a' ki a' Köz Társaság nevében vezérli ellenek a' sereget) Vasconcellos kihirdetette, hogy ha még egyszer ilyen iszonyúságokat követnek el a' Guatemalaiak, ő kéntelen lesz egy kírto háborút kezdeni ellenek. — Mexikóban magában tsendesség van.

A' Spanyol Admirális Laborde hajóin (a' ki a' Columbia, Peru és Chili meghódítására ki van küldve) valami sárga hideg formá ragadó nyavajauralkodik. Azon új segítség, mellyet Spanyol ország az Admirálisnak küldött, Május 24-kén még nem érkezett meg Havannába.

Spanyol Ország.

A' Király Jul. 2-kán Bilbaot elhagyta és Burgosba ment, 's Aug. 11-kére szándékozik Madridba visszatérni.

Frantzia Ország.

Stratford Canning Ur (a' Portánál volt Anglus Követ) vissza megy,

's útban van Corfu felé. Jul. 8-kán érkezett meg Kaléba (Calais)

A' Követek Háza Jul. 12-kén kihalgatta Generális Andreossyt, a' ki azon Esedező levelek foglalatajáról tett jelentést, mellyek az Ország Nemzeti Örző-Seregének új rendbe való szedetése és a' Párisi Nemzeti Örző sereg helyreállításáeránt be nyújtattak. Generális Andreossy azt kívánta, hogy ezen két tárgyat illető Esedezőleveleket a' Ministerekhez kell által küldeni, hogy magokat ehez tartsák. Martignac Ur nem ellenzette ugyan, hogy az elsőt a' mi illeti egyenesen a' Ministerekhez küldjék; de a' másodikra nézve azt jegyzette meg, hogy mivel a' Királynak nyilván jussa van a' Párisi Nemzeti Örző sereg eloszlatására, és így a' Király, midőn azt eltörlötte, egyebet nem tett, hanem jussával élt: igen illetlen lenne e' dolgot sürgetni. Erre Constant Beniámin Ur azt felcette, hogy midőn a' Király előtt elvadt Párisi Örző sereg magát kimentve tisztelet-hódolással járul a' Királyi székhöz: nem illetlen vissza állittatását kérni. Az Elölülő vokstra botsátotta a' dolgot. A' jobb oldal mellette a' javallásnak, a' bal oldal ellene fel áll. A' többség kétségesnek látszik, végre a' vokсок számba vétele által a' Martignac Ur javallása elfogadtatott. Az Elölülő nem hagyja beszélni Laborde Urat (a' Párisi Nemzeti Örző sereg hajdani Obersterét) azt adván okul, hogy a' többség a' dolgot már eldöntötte: Erre lárma támad. Petou Ur így szólla: Ez hallatlan hatalmaskodás! Jobbról valaki: Rendet! kiáltott. Petou Ur: „Tírontjátok meg a' Rendet, néktek kell Rendet! kiáltani.“ — A' lárma mind inkább nevededik; végre olyan zavarodás támad a' Gyűlésben, a' millyen még soha sem volt. A' Követek székeikből fel-

állván, kisebb nagyobb csoportban össze állottak 's tüzes beszédbe eredtek. Az Elölülő hijjában húzatta meg a' tsege-tyűt. A' hármás zúgásban az együtt állók alig értették meg egymás szavait. Szinte egy óra tölt belé míg a' lárma le tsendesedett. — Ekkor újra elkezdődött az Ülés, más tsekélyebb tárgyak felől.

A' Fő Rendek Háza Jul. 14-kén az új Szabad nyomtatásról szóló törvényt 195 voksal 71 ellen elfogadta.

A' Neckar nevű Újság levél, melyet a' régi Ministerek eltiltottak, ismét meg jelent. — Marseilleben a' himlőben nagyon halnak. A' mult Hónapban 775 Meghaltak közzül 438-an himlőben holtak meg.

Nagy Britannia.

London. Lord Stuart Jul. 8-kán a' Királynálaudentzián volt, és mint a' Frantzia Udvarhoz kinevezett új Követ kéz tsókolásra botsáttatott.

Melly véghetetlen nagy legyen Angliának esztendőnként való jövedelme, megtetszik az itt következőből:

A' közelebb mult fertály esztendei (April. 5-től Jul. 5-ig) jövedelme Angliának volt 12,564,726 font sterling; a' mi pengő pénzben többet tesz 123 millio forintnál. —

Az Angliai Banknak 30 milliom font sterlingel adós az Országló Szék. A' Bank másféle való költsönözései 5 milliom f. st. téznek, t. i. zálogra adott a' Bank költsön mind öszve 2 milliomot, Házakra 's Épületekre 1 milliom f. sterlinget.

A' Clare Megyei (Irlandiában) választás Jul. 5-kén végződött. O'Connell Ur lett a' Képviselő; néki 2047 voksa volt, a' vetelkedőjének Minister Fitzgeraldnak 982.

Jul. 8-kán számos Esedező levelek nyújtattak bé az Alsó Házban. Egynek

ezek közzül, melly a' szeretsen rabszolgaság eltörléséért adatott bé, 24,000 ember írta alá nevét. — Hume Ur Taylor Robert nevében adott be egy Esedező levelet, a' ki Isten káromlásáért a' tömlöztben ül. A' Vallás némelly speculativus pontjai felett lehetetlen, hogy különböző emberek különbözőképpen ne gondolkozzanak, és valakit azért üldözni, tömlöztözni, nem a' mai időbe való. Foster Ur erre azt mondta: „Úgy kell az esedezőnek, miért ditsekedett azzal, hogy ő nem tsak Deista, hanem Atheista is. Nem kellett volna néki a' maga értelmét — az Ország törvényei ellenére — mások előtt hirdetni. Peel Ur úgy adta elő vélekedését, hogy az ilyen dologban előbb szoros vizsgálatot kelletik tenni, minek előtte valakit tömlöztbe vetnének. Az Esedező levél be vétetett. — A' Kints Tár Cancellarius a egy törvény javallatot akar be adni az 1822-ki Pensions-Acte vissza állításáért. Az Ország szolgálatjában lévő személyek fizetése 21 milliom f. sterling. Ehez képest igen sok a' szolgálatban nem lévőké, azoké t. i. a' kik pensióból élnek, mert ez nevezetesen hatodfél milliomra megy. Ezen temérdek summa-péNZ pótlásául 1822-ikben egy Végzés hozattatott, melly szerént az Udvar szolgálatjában lévő személyek esztendőnként bizonyos summát adjanak néminémű fundusául a' Pensio-lárának. De ezen Végzést két esztendővel azután a' Felső Ház kérésére eltörlötte az Alsó Ház. Most hát a' Kints Tár Cancellarius a ezen későbbi Végzést kívánja eltörlötetni, hogy az 1822-ki Pensions-Acte újra erőbe álljon. Ezen Javallat elfogadtatott.

Mikor O'Connell Urat Ennis városában a' Megye Képviselőjévé elválasztották, a' Sherifnek (Fő Bíró) egy Protestatiót adtak a' kezébe 58 Választók

nevében, melly is így következik: „Meg gondolván, hogy Oconnel Dániel Romai Katholika Hiten van és így ha elválasztatik is, a' Parlamentben helye nints: tudtára adjuk Uraságodnak, hogy az Oconnel Dánielválasztása, mint törvénytelen meg fog semmisítettetni, 's ennél fogva azt kívánjuk, hogy Fitzgerald Vesey Urat hirdettesse ki elválasztott képviselőnek. A' Sherif mind a' két Candidatust hívatta, hogy ezen Protestatiot nekdek meg mutassa. De Oconnel Ur nem jelent meg. A' Sherif (Fábla Bíráival elébb tanácsot tartván) azt ítélte, hogy Oconnel Ur választása törvényes, és ő Londonba úgy fogja azt megköldeni, mint törvényes választást. Ott a' Választást megsemmisíthetik, ha Oconnel Ur, mint Catholicus, a' szokott Esküvést nem akarná letenni.

A' Courier (Ministerialis Ujság) Jul. 10 kén írja „Oconnel Ur Dublinban tartja a' triumphust elválasztatásáért. A' Clarei Sherif tudósító-levele megjött, és holnap vagy holnap után az Alsó Háznak elcibe terjesztetik. A' levél így van „Ketten voltak a' Candidatusok Méltóságos Fitzgerald Vesey Protestáns és Oconnel Dániel Esq. Katholikus. Ez utóbbi midőn kinyilatkoztatná, hogy ő Katholikus ellene Protestatio adatott bé. Egyébaránt Oconnel Dániel Esq. a' voksok többségével törvényesen választatott követté, hogy Clare Megye képét viselje „A' Sherifnek nem kellett volna egyebet írni, hanem hogy ki légyen az elválasztatott. Most azomban okokat keres elő, 's hivatala határit által hágyja. Azt mondja, hogy Oconnel Dániel törvényesen követté választatott, de Katholikus. De ha törvényesen választatott: úgy a' Háznak el kellene esmerni a' Katholikus Képviselőt. Hihetően vissza fogja ezen tudósító levelet az Alsó Ház Elölülője a' She-

rifnek küldeni, hogy tegyen rajta igazítást.“

Ujabb Tudósítások.

A' Portugalliai dolgokról egymástól igen különböző tudósítások vagynak a' legújabb Frantzia Ujságokban, ahhoz képest a' mint azoknak írói vagy a' Dom Pedro, vagy Dom Miguel részével tartóknak pártfogóji. Azok szerént igen nehéz a' dolgok menetelének igaz mibenlétét megtudni. Így p. o. egy levél melly Jun. 30-dikán költ Oportóból azt állítja, hogy a' Constitutio védelmezői koránt sintsenek olly rossz állapotban, mint azt a' Lisbonai levelek mindenfelé hírlelni igyeksenek. Az igaz, hogy a' Tábor és Oportó között nagy zavarodás esett, melly onnan vette eredetét, hogy Sandalha Gen. mintegy 30 ezer ember salfegyverkeztetésére megkívántató hadi szerket küldött a' táborhoz; de látván, hogy annak megőrzésére a' hadi seregek fele része is megkívántatnék, az által pedig, az ellenség közelítvén, nem volna tanácsos a' tábor erejét elvonni; ő a' hadi szerket Oportóba parantsolta vissza szállíttatni; mellynek látásán sokan megrémültek, azt vélvén, hogy a' tábor megveretett, és az magát Oportóba huzza vissza. Ugyan akkor azt írta a' nevezett Generális Oportóba, hogy ha neki az ellenség még tsak három napi időt enged; úgy azt nemtsak visszaverheti; hanem maga is megtámadhatja.

Magyar Ország.

Ő Tsász. Kir. Fő Hertzeg Aszszony-sága Mária Dorotya, Országunk Nadorának, Jó'sef Tsász. Kir. Fő Hertzegnek Hitvese ezen h. 14-dikén hossz-as távol léte után az Al-Csúthi kastélyba fiával Sándor Fő Hertzeggel szerentsésen megérkezelt. A' Fő Hertzegné

Jul. 10-dikén érkezett Gréczbe, 's ott fényes pompával fogadtattott; 12-ikben pedig tovább folytatta útját Buda felé.

Sopronból Julius 15-kén 1828. Heli Nepomuk János Úrnak Tek. Ns. Sopron Vármegye' 58 esztendőig volt Fő-Orvosának halála után a' Sopron Vármegyei egyik Fő Orvosi Hivatal elüresülvén Ő Hertzege Nagy Méltóságú Hertzeg Eszterházy Miklós Úr Örökös Fő Ispányunk, Nemes Megyénk Fő Orvosává, T. N. Vass Vármegyének második Fő Orvosát Szalay Imre Urat ki nevezte, olly formán, hogy Szalay Imre Úr Sopronba tartsa lakását; Tek. Sándorffy János Fő Orvos Úr pedig, ki 1811-dik Esztendőben Ő Hertzege Örökös Fő Ispányunk által második Fő-Orvosnak ki neveztetett, és N. Vármegyénknek három Járásaiban, úgymint Alsó, és Felső Rábaközi 's a' Répce-Mellyéki Járásokban Fő-Orvosi Hivatalát ditséretesen 's köz meglelégedéssel folytatta, 's fáradhatatlan igyekezetei által a' Köz-bizodalmat meg nyerte tovább is Csornán eddig volt Statioján meg maradjon.

Mivel azomban Ő Hertzege e' ezen levelében a' Megyebéli két Fő-Orvos Uraknak különböztetések 's rangjok oránt semmi említés téve nintsen; tekintethen vévén a' Tek. Karok és Rendek, Tek. Sándorffy János Úrnak 22 esztendőktől; és különösen mint Fő Orvos 17 esztendőktől fogva köz-megelégedéssel, 's ditséretes buzgósággal folytatott hasznos szolgálatját, Ő Hertzege e' szándékát gondolták az által tellyesíteni, hogy Tekint. Sándorffy János Urat első; Szalay Imre Urat pedig második Fő-Orvosnak kinevezték.

Kalotsáról, az itt következő valóban igen elszomorító tudósítást olvas-

suk a' Pesti Magyar Ujságban: Siralmas hangon kesergi nagy baját most Kalotsa! ama szerentsetlen Kalotsa! mellynek két Fő lelki Pásztorai, Sajó partján, 's Moháts alatt, a' tsata-mezőn elveszének! — Kenyér, ruha, 's minden nélkül, nyomorognak boldogtalan lakosi. Ez előtt tizen nyoltz esztendővel, Juniusnak másodikán hamuvá lett Városunknak nagyobb része — Az éppen most mult esztendőben, lakosait kettős árvíz, tavaszszal és aratás előtt mindenekről megfosztá. Im a' mái napon Julius 11-kén négyszáz és még több házakat a' rettenetes tűz megemésztett. Tamadott ezen tűz dél előtt tizen egy óra tájban, Lang Úrnak házában, éppen a' nagy Vendégfogadó mellett; mi módon, nem tudatik, nemelylek szerént gyujtogatók élesztették. — Legelőbb felfelé az első házat elborítottá, annakutánna a' nagy Vendégfogadóba harapodván, lejjebb terjedett a' tűz özőn; — Későbbben által tsapván az utszának tulsó részére, és nyil sebességgel a' nagy utzával határos ház sorokat, leginkább nap kelet felé, porrá tévén, mindent, mindent elemésztett! A' szélnek dühitől ragadtatva a' tűz szikrák, téli napkelet felé a' mellék' városba, terjesztették a' borzasztó Vulkán hatalmát, és itt is négy uszák porrá égtek. Segedelem nem volt, mert tsak nem mindnyájan mezei munkáik után lévén, a' Várostól távol voltak; ennél fogva gúnyájok, 's mindenök bent égett. — Desikeretlenek voltak az itt' valóknak is fáradozásai, hozzá járulván a' nagy szárazsághoz, a' házaknak közel létök, és a' szél. — Nagy ügyel bajjal tartatott meg az Uradalmi Tisztartóság, ugyan tsak a' Tisztartó Úrnak jeles gondoskodása által, ki is mérész szívvel a' lángok közzé rohanván, ortzáján sebet kapott. — Elégtek több tsinos házak, úgymint: a' Tisztartóság mellett a' patika, a' város háza, és az

egész sor, 'sa' t. — Sír itt a' szem; vérzik a' szív; zokog a' nagy fájdalom! Hát léznek az egész magyar hazában, nagy lelkű férjfiak 's Aszszonyságok, kik kegyes szemet vetnek a' szenvedő emberiség ügyére? kik nemes rész vétellel, gyámolítani fogják, e' nem sokára az éhen halással, küszködő szerentsétlenekeket? Ah talán léznek! és bár sokan legyenek!!—

H i r d e t é s.

A' Porúl kapható Savanyúvízről.

Az úgy nevezett **Pesdítő Anglusport** (Aerated Soda powders) Pulveres effervescentes, most Bétsben is található **Meissl Urbán Egri** születésű hazánkfijának **Angyal-Patikájában**, a' Belső városban: Am Hof Nro 525. Ez éppen az, a' melly Angliában és Franciaországban igen kedvessé lett, és **Savery, Moore, és Davidson** által Londonban készíttetik, **Pesdítő Por** név alatt. Egy katulyátskában húsz tsmó por van, mellyel ugyan ennyi jó nagy pohár savanyú vizet, a' mellette találtató leírt mód szerént egy szempillantás alatt lehet készíteni, mindenütt a' hol csak ivó víz találtatik. Ereje a' vizet vagy vizes bort egyszerre felpesdíti, haboztatja, és kellemetesen hívesít.

Mínthogy az ember útra egy hónapra valót is könnyen magával vihet, vagy 12 's több személyekre 's elegendőt a' zsebjebe tehet, e' mellett sokképpen használható, mellyel a' vízzel elegyített vagy megtzukrozott bornak, málnás-megnádmézelt-tzitromos-, vagy narancsos víznek igen kellemetes ízt adhatni,

és e' mellett az ára is igen illendő: ezt a' Rhémiai készítményt esztendő óta a' Közönség igen megkedvellette; sőt itt Bétsben több nagy hírű Orvosok bizonyos esetekben rendelések szerént a' vele élésnek kívánt jó következtését tapasztalták: reményli az alólírt, hogy Híradását e' felől az Erdemes Közönség kedvesen fogja venni.

Ugyan az az erőszesz, melly a' Champagni bort felpesdíti és haboztatja, teszi ezen pesdítő száraz pornak alkotó egyik részét, egyesítve azon alakokkal, mellyek a' Rohitsi, Borszéki, sőt minden savanyú vizekben már felolvadva együtt találtatnak.

A' ki ezen porokat reggel és este lefekvése előtt vízben béveszi, annak turhaoszlato erejét fogja tapasztalni.

Vagyon egy katulyátskában húsz tsmótska por; melly 20 nagy ivó pohár-vízhez van kiszabva. Vele bánása módja mellette le van írva. Egy ilyen katulyátskának az ára 48 kr. pengő pénzben.

Minden tíz katulyátskára egy, minden százra pedig 15 szolgál ráadásul a' Vevőknek.

Meissl Urbán.
Bétsi Patikaáros az Angyalnál:
am Hof. Nro 525.

A' pénz folyamat Július' 14-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 5/16
Az 1820-béli sorsosok, 150 3/4
Az 1821-béli hasonlók, 121 11/16
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 5/8 for. kelték, mind Conv.
A' Bank-Altziák kelték 1069 2/5 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó **Márton Jósef**, Professor. (Landstrasse Nro 65.)

Nyomatató **Haykul Antal**. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)